

EESTI ERAJA KAUGPILOOTIDE HOIAKUD NOTAM-SÜSTEEMI

Ivan Oleinik

Juhendaja: Alisa Lepik, MA

Uurimisprobleem ja töö aktuaalsus

- Transpordiameti pöördumine Eesti Lennuakadeemia poole
- Erapiloodid on korduvalt eksinud NOTAM-piirangute vastu
- Teemakohased uuringud näitasid mitmeid erinevaid puudusi praeguses NOTAM-süsteemis (Bogunenko & Khomenok, 2013; Prokhorov, 2022; Raegan et al., 2005; Esler, 2019; Solnask, 2021)
- Pilootide hoiakud on varasematest uuringutest enamasti välja jäänud

Lõputöö eesmärk

Välja selgitada, mis on Eesti era- ja kaugpilootide hoiakud NOTAM-süsteemi suhtes

- Kuidas hindavad Eesti erapiloodid ja kaugpiloodid Eesti NOTAM-süsteemi?
- Kas ja kuidas erinevad Eesti era- ja kaugpilootide hoiakud NOTAM-süsteemi?

- Elektroniline ankeetküsimustik
 - Võimaldab saada inimeste arvamused
 - Võimaldab jõuda rohkemate inimesteni
 - Vähem aeganõudev
 - Anonüümne

- Küsimustiku struktuur
 - 18 küsimust
 - 4 jaotist
 - 1. jaotis fookusgrupi valimiseks
 - 2. jaotis erapilootide jaoks
 - 3. jaotis kaugpilootide jaoks
 - 4. jaotis era- ja kaugpilootide jaoks

- Valim
 - PPL-litsentsiga piloodid (erapiloodid)
 - A1/A3 avatud kategooria pädevusega kaugpiloodid
 - Eesti NOTAM-süsteemiga töötamise kogemus

Valimi ülevaade

- Kokku on vastanud 53 pilooti
 - 26 kaugpilooti
 - 23 erapilooti
 - 4 era- ja kaugpilooti
- Osalusprotsent pole võimalik määrata

Andmete analüüs

- Arvulised andmed
 - Väljendatud protsentides
 - Statistika tabel Excelis
 - Mood ja keskmine väärtus

KÜSIMUS	VASTUSTE VARIANDID	KAUGPILOOTIDE VASTUSED (26)	MOOD	KESKMIINE VÄÄRTUS
Teie hinnang NOTAM-süsteemile Eestis.	<i>Efektiivne</i>	 24,0%		
	<i>Kasutuskõlblik, kuid puudused on olemas</i>	 44,0%		
	<i>Puuduseid on palju, raksesti kasutatav või üldse mittekasutuskõlblik</i>	 32,0%		
Kas te loete NOTAM-id enne lendu?	<i>Jah</i>	 36,0%		
	<i>Jah, jätan kõige olulisema meelde</i>	 20,0%		
	<i>Jah, kuid pealiskaudselt</i>	 28,0%		
	<i>Ei</i>	 16,0%		

Pilt 1. Näide Exceli statistika tabelist

- Tekstisisu
 - Kokkuvõttev tabel (vastuste omavahel võrdlemine)
 - Sagedustabelid (populaarsemate vastuste kategooriate tuvastamine)

Palun nimetage mille poolest teie arvates on Eesti NOTAM-süsteem tugevam/nõrgem kui NOTAM-süsteemid teistes riikides. Kui puudub kogemus teiste riikide NOTAM-süsteemidega, siis palun vastake "Ei ole kogemust".				
Mõtte, vastus	Võtmesõnad	Kategooria	Vastuste arv	Märkused
Eestis kaart ei tööta, Soomes on avalik ja tasuta kaardivaade.	Soome, kaart, ei tööta, kaardivaade.	Välismaal on parem.	2	
Ei oska hinnata.	Ei oska hinnata.	Ei ole kogemust.	1	

Pilt 2. Näide sagedustabelist

Tulemused ja järeldused

- Kuidas hindavad Eesti erapiloodid ja kaugpiloodid Eesti NOTAM-süsteemi?
 - Vaatamata puudustele süsteem on kasutatav
 - Erapilootidel puudub ametlik rakendus NOTAM-teadete visuaalseks kuvamiseks
 - Puudulik kaugpilootide väljaõpe
 - Enamus saab aru, miks NOTAM-id olulised on (eriti erapilootide seas)
 - Paljud väidavad, et välismaal kasutuses olevad NOTAM-süsteemid on paremad

Tulemused ja järeldused

- Kas ja kuidas erinevad Eesti erapilootide ja kaugpilootide hoiakud NOTAM-süsteemi?
 - Kaugpiloodid on pessimistlikumad NOTAM-süsteemi suhtes
 - Erapiloodid võtavad NOTAM-süsteemi tõsisemalt

KÜSIMUS	VASTUSTE VARIANDID	ERAPILOOTIDE VASTUSED (23)	KAUGPILOOTIDE VASTUSED (26)
Teie hinnang NOTAM-süsteemile	<i>Efektiivne</i>	 28,0%	 24,0%
	<i>Kasutuskõlblik, kuid puudused on olemas</i>	 68,0%	 44,0%
	<i>Puuduseid on palju, raksesti kasutatav või üldse mittekasutuskõlblik</i>	 4,0%	 32,0%
Kas te loete NOTAM-id enne lendu?	Jah	 52,0%	 36,0%
	Jah, jätan kõige olulisema meelde	 24,0%	 20,0%
	Jah, kuid pealiskaudselt	 20,0%	 28,0%
	Ei	 4,0%	 16,0%

Pilt 3. Era- ja kaugpilootide hoiakute erinevused

Soovitused ja ettepanekud

- Tuleb uuendada kaugpilootidele suunatud õppematerjale
- Tuleb välja arendada kaardirakendus NOTAM-piirangutega erapilootide jaoks
- EANS-i veebilehele tuleb lisada võimalus filtreerida NOTAM-id aja ja asukoha järgi
- Teistes riikides kasutatavate NOTAM-süsteemide analüüs

- Digitaalsete NOTAM-ite kontseptsioon ja selle mõju pilootide hoiakutele
 - Võimalus analüüsida digitaalsete NOTAM-ite mõju NOTAM-süsteemile
 - Tuvastada edasised sammud NOTAM-süsteemi arendamiseks

EESTI ERA- JA KAUGPILOOTIDE HOIAKUD NOTAM-SÜSTEEMI

Ivan Oleinik